

Posljednji pozdrav našem uredniku

Dana 1. veljače 2016. godine u 45. godini života nakon duge bolesti umro je naš dragi kolega i urednik rubrike *U dva klika mišem* dr. sc. Antun Patrik Halonja. Antun je čitav svoj radni vijek posvetio proučavanju računalnoga jezikoslovlja, terminologije, računalnoga nazivlja i žargona. Diplomirao je opću lingvistiku, bibliotekarstvo i informatologiju s

.....
 Antuna sam upoznala 1997. kao mladoga novaka koji je došao u podrumske prostorije Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje na Strossmayerovu trgu. Odmah smo se sprijateljili jer smo imali zajedničku temu i interes: računalno nazivlje. Ipak, naša je prva suradnja bila izdavanje *Rasprava Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* br. XXII. za 1996. godinu. Kad je taj posao nama povjeren, broj je već jako kasnio. Ja sam bila izvršna urednica, a Antun se bavio prijelomom i tiskom. Temelj naše suradnje bilo je računalno nazivlje, a Antun Halonja čitav je svoj radni vijek posvetio proučavanju računalnoga nazivlja i žargona.
 .....

diplomskim radovima *Strojna obrada korpusa i analiza višeznačnosti* i *Web-stranice knjižnica za djecu i mladež*. Magistrirao je s temom *Priprema i obrada korpusa hrvatskih pričaonica i mrežnih novina*, a doktorirao s temom *Hrvatski računalni žargon*. Bio je to prvi doktorat u kojemu se s jezikoslovnoga stajališta analizira hrvatski žargon. Suautor je knjige *Od računalnoga žargona do računalnoga nazivlja*. U toj se knjizi objašnjava odnos između standardnoga jezika i žargona. Posebna se pozornost posvećuje profesionalnim žargonima. Taj je odnos posebno važan kad se govori o računalima i internetu jer se tu često ne razumije razlika između nazivlja koje pripada standardnomu jeziku i profesionalnoga žargona, koji je najčešće prepun anglizama.

U knjizi *Od računalnoga žargona do računalnoga nazivlja* iscrpno se opisuje i opimjeruje računalni žargon u engleskome i hrvatskome jeziku. Od računalnih korisnika na engleskome govornom području u jezičnome su smislu najzanimljiviji hakeri, koji se u međusobnome komuniciranju služe osobitim žargonom. Oni su vrlo inventivni u svojoj uporabi jezika i promatraju oblikovanje i uporabu žargona kao igru koja se igra radi svjesnoga zadovoljstva. Toj tvrdnji u prilog ide činjenica da su upravo oni autori *Rječnika hakerskoga žargona (Jargon File)*, koji je sastavljen

1975. na stanfordskome sveučilištu i od tada se stalno dopunjuje i proširuje novim riječima i izrazima. Hrvatski računalni korisnici svoj žargon tvore preuzimanjem riječi iz stranoga, obično engleskoga jezika, uporabom domaćih riječi u novome značenju i

hrvatskom tvorbom. Među njima su najzanimljiviji igrači računalnih igara te računalni profesionalci. U knjizi se govori i o načinima postanka računalnoga nazivlja (preuzimanje anglizama, internacionalizmi, terminologizacija, reterminologizacija, domaća tvorba) te o postupcima njegova normiranja. S pomoću terminoloških načela predlažu se hrvatski nazivi za neke pojmove (engleske nazive) za koje se u praksi (računalnome žargonu) zasad upotrebljavaju poluprilagođeni ili neprilagođeni anglizmi. Terminološka se načela primjenjuju i na sinonimne nizove naziva. Na kraju knjige nalazi se usporedni rječnik računalnoga žargona i predloženih standardnojezičnih naziva u kojemu je natuknica žargonski naziv, zatim se navodi engleska istovrijednica i hrvatska standardnojezična istožnačnica, definicija te potvrđeni primjeri uporabe žargonskoga naziva. Navodim jedan karakterističan primjer iz te knjige:

forvardati (engl. *forward*, stand. *proslijediti/prosljeđivati*) poslati/slati dobivenu e-poruku drugim korisnicima

Jedini problem je što nemožeš **forvardati** mejl na više adresa odjednom, odnosno možeš ali ih moraš pješke upisati.

www.forum.hr/showthread.php?p=7437859

forvardirati *v.* forvardati

za hoax prvi put čujem i zahvaljujem, vedo! sad ću fino taj link

forvardirati pa da barem malo smanjim tu količinu notornih gluposti!

www.croportal.net/forum/racunala-i-internet/sigurnost-7361/stranica6/

forvarduša (1) e-poruka koja se šalje drugomu korisniku ili skupini korisnika u onakvome obliku u kakvome je pristigla u poštanski sandučić, a obično sadržava određeni dodatak (privitak); (2) osoba koja šalje takve poruke

A ima i ona vrst **forvarduša** čiji sadržaj su nebulozni vicevi, prostote raznorazne, i slikice sa nekim gegićima i štosevima...

www.blog.hr/print/?id=295876

* * *

Forvarduša je ona osoba koja vam stalno forvardira smiješne i manje smiješne jpg-ove, avi-je, mpeg-ove, mp3-ce i ostale formate pogodne za razibrigu.

www.spph.hr/portal.php?what=link&item=20040529230803360

forwardati *v.* forvardati

Ljudi, ako bas zaista morate **forwardati** takve stvari, potrudite se da bude bar malo zabavno ili smijesno.

www.forum.hr/showthread.php?t=80917

forwardirati *v.* forvardati

Ukratko, **forwardirati** poruku s attachmentom možeš jedino uz reattach, OK?

cafe.mobil.hr/archive/index.php/t-15628.html

Velika je želja Antuna Halonje bila napisati rječnik računalnoga nazivlja. Nažalost, njegovom preranom smrću mnogi su poslovi i želje ostali neostvareni.

Antun je radio u Odjelu za opće i računalno jezikoslovlje te je kao terminolog i terminograf sudjelovao u izgradnji hrvatskoga nazivlja mnogih struka. Budući da je apsolvirao i na studiju teorijske fizike, bio je i najprikladniji urednik knjige *Rječnik kristalografije, fizike kondenzirane tvari i fizike materijala*.

Već teško bolestan Antun je pisao članke za *Hrvatski jezik*. Napisao je sedam članaka za rubriku *U dva klika mišem*. Pratio je rad na mrežnim stranicama *Bolje je hrvatski* (bolje.hr). Na tim se stranicama nalaze prijedlozi hrvatskih zamjena za anglizme koji su neprilagođeni ušli u uporabu u hrvatskome jeziku. Antunovi savjeti u *Hrvatskome jeziku* potaknuli su davanje savjeta *cloud computing – oblačno računalstvo, big data – veliki podatci*. S pomoću interaktivnoga sučelja na tim stranicama korisnici se mogu obratiti urednicima s vlastitim prijedlogom zamjene za neprilagođene riječi. Antun se redovito javljao sa svojim prijedlozima. Tako je predložio da se obradi riječ *hashtag*, koja je zamijenjena s *ključna riječ*. Ovo su Antunovi prijedlozi koje je poslao u posljednjim mjesecima života:

community manager	koordinator virtualnih zajednica
instant messaging	razmjena poruka u stvarnome vremenu
gateway	pristupnik
font	oblik skupa znakova
voice over IP	glasovna komunikacija uporabom protokola IP
batch file transmission	skupni prijenos datoteka
mail merge	skupno pismo
batch file	datoteka za skupnu obradu
automatic document feeder (ADF)	automatska dostava dokumenata

front side bus (FSB)	vanjska sabirnica
content managemet system (CMS)	sustav za automatsko posuvremenjivanje
web-hosting	udomljivanje mrežnih stanica
web-host	udomitelj mrežnih stranica
default	zadana/početna vrijednost
information technology expert	stručnjak za informacijsku tehnologiju
hosting	udomljivanje
full backup	potpuna sigurnost kopija
incremental backup	konačna sigurnosna kopija / prirasna sigurnosna kopija
viral	virusni
titl	podsllov

Mnogi od tih prijedloga svoje će mjesto naći i na stranicama *Bolje je hrvatski*, a neki će biti iscrpnije obrađeni u rubrici *U dva klika mišem*.

Antun Halonja autor je i suautor ovih zanimljivih članaka:

Računalni nazivi u *Novome rječniku stranih riječi* Bratoljuba Klaića i Školske knjige

Nazivi sa sastavnicom *e-* u hrvatskome jeziku

Novotvorenice u računalnome nazivlju

Računalni nazivi s elementom *-ware* u hrvatskome i engleskome jeziku

Nacrt za rječnik hrvatskoga računalnog žargona

Nazivlje bežičnih računalnih mreža

Nazivlje računalnih mreža

Jezični problemi u komunikaciji internetom

Problemi obilježavanja elemenata iz stranih jezika u okviru standarda TEI

Usporedba suvremene metode reklamiranja putem interneta s klasičnim metodama reklamiranja

Hacker, cracker i lamer – u čemu je razlika?

Članke za rubriku nastaviti će pisati svi oni koji su Antuna voljeli i s njim surađivali.